

Shahid Rajaei Teacher Training University- Iran
Ontological Researches
Semi-Annual Scientific Journal
ISSN (print): 2345-3761 (online): 2676-4490
Type: Research

Vol.10, No. 20
Autumn 2021 & Winter 2022

Journal Homepage: www.orj.sru.ac.ir

Semantic Analysis of Metaphysical Concepts: A Case Study of the Combination of "Specific Possibility" with Double "General Possibility" in the Light of the Theory of Conceptual Composition

Hamzeh Nadalizadeh¹
Ahad Faramarz Gharamolki²

Abstract

The combination of specific possibility and double common (general) possibilities has created a difficult issue as a serious challenge in Islamic philosophy. The first aspect is explaining how to construct the concept of special possibility and the second problem is the results of the presented explanations. The first problem is that if the specific possibility is derived from double general possibilities, the possibility theorems are analyzed into two theorems. The second problem is that if the specific possibility is derived from a common possibility, then, in relation to the general possibility, its relation to the subject itself becomes virtual, while the relation of a

¹. PhD student in Islamic Philosophy and Wisdom, University of Tehran, Faculty of Theology, corresponding author hamzehnadali@gmail.com

². Professor, University of Tehran, Faculty of Theology ghmaleki@ut.ac.ir

Received: 21/01/2021

Reviewed: 17/02/2021

Revised: 29/04/2021

Accepted: 11/05/2021

specific possibility to quiddity is a real relation. The negativity of the meaning of the specific (special) possibility also causes the application of the possibility in possible positive cases to be challenged. In this paper, through interdisciplinary studies and using the theory of blending, it became clear that in the construction of special possibility, some semantic components of common possibility are transferred to the space of special possibility and some components and accessories are not thrown into the mixed space. On the one hand, the conceptual blending with the integration of the slabs turns them into a single stripping. On the other hand, due to the special function of conceptual composition, the virtuality of the relation in the common possibility is not transferred to the specific possibility, and thus the relation of the special possibility to its subject is real. By creating a positive meaning in the mixed space of a particular possibility, other forms - based on the negativity of the particular possibility - are also eliminated.

Keywords: Common Possibility, Special Possibility, Conceptual Blending, Emerging Meaning.

Problem Statement

Explaining the concept of possibility and referring to its different meanings, Ibn Sina states that a special possibility has been concluded with a special quotation from the general possibility (Ibn Sina, 2005, vol. 1, p. 237) and in a way a combination of double general possibilities (on the side of necessity and Deprivation) is. One of the characteristics of general possibility is that it is a description of the opposite side, therefore, for this reason Mulla Sadra and Sabzevari specify that attributing common possibility to the agreeing party is permissible (1989, vol. 1, p. 150) by putting two. The above is the problem that the special possibility, which is a word derived from the general possibility, has a virtual citation to its subject, and the virtual nature of the special possibility contradicts the substance of its propositions. On the other hand, if we accept that the quiddity is really characterized by a special possibility, we should not consider it as the result of double general possibilities, but a special possibility is an independent and single meaning. (Tabatabai, 1989, vol. 1, p. 151) Mesbah Yazdi, although the attribution of nature to a special possibility is customary He does not know virtual, but he believes that from the philosophical point of view, the mentioned documents are virtual. (2004, vol. 1, p. 128) It is not, but "according to the necessity of two customary meanings, it is forged for a true description whose soul returns to a single meaning." (Javadi Amoli, 1389, vol. 2, p. 428)

This difference of opinion has caused some researchers to consider one of the difficult metaphysical problems to be the solution of the problem of combining a special possibility from two denials of necessity. (Abedi Shahroudi, 1396, pp. 131-130) Abedi Shahroudi himself finds another way to solve this problem. He believes that the special possibility is not combined with the two common possibilities, and the special possibility eliminates the two necessities with one deprivation. Abedi

Shahroudi states that the general possibility is not established in the soul itself and is always realized in the presence of necessity or refusal or a special possibility. On the other hand, the denial of the necessity of existence and the denial of the necessity of non-existence are together in the soul of the matter. Therefore, in terms of the matter itself, there is no more than one negation in a particular possibility, so the virtuality of the relation of a particular possibility to its subject is removed and it can be considered as contracts and elements of propositions. (Ibid., Pp. 131-130) The question is that Is a particular possibility really a mere combination of two common possibilities? If so, how do the virtual forms of the relation in the particular possibility be solved? If we accept the combination of the concept of a particular possibility with two common possibilities, does the denial in the particular possibility become multiple or single? In this case, how can the materiality of the theorems be justified as a special possibility? These questions are some of the problems facing the philosopher in the field under discussion.

Method

Since semantic studies focus on how and how to construct meaning, the authors have used the capacity of this field to try to analyze the problem using the method of cognitive semantics. It is natural that such an effort requires a framework and the use of special and methodical rules, and without it, it is not possible to properly explain the process of constructing meaning. For this purpose, the theory of conceptual blending was chosen as a method of explaining and analyzing the problem. In the process of blending, the human mind uses mental spaces to construct a new meaning and achieves an emerging meaning by combining the required elements and adding new semantic components.

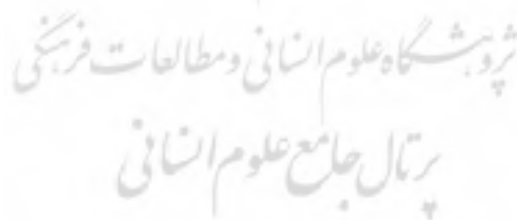
Findings and Results

The construction of the meaning of the special possibility from the general possibility using the cognitive model of the integration network led us to the novel point that although some semantic components of the common possibility are present in the specific possibility, there is a necessity in the objectivity of all semantic components and accessories of these two possibilities. This study showed that selective projection, as one of the characteristics of the blending process, causes the two deprivations of necessity to be transferred from the two mental spaces to the common space and thrown into the fused space. In this way, by combining and merging two deprivations of necessity by the opposite, the meaning of deprivation of necessity is obtained and the multiplicity of defeats becomes a single deprivation with the process of integration. The mixed space, while receiving the common components of the input spaces, also borrows part of the framework of the two mental spaces and creates a new structure with a creative process. This structure, unlike the two common possibilities, is free from the figurative forms of attribution to the subject. In another cognitive activity, the meaning of a particular possibility is extended to the equation of proportion to existence and non-existence; Therefore,

special possibility is used both negatively and positively in cases. With this semantic analysis, the problems caused by the promise of multiplicity of negation in a particular possibility, the virtual nature of the ratio of common possibility and its extension to a special possibility, as well as the problems caused by the negation of the meaning of a particular possibility are answered.

References

- Abedi Shahroudi A, *Critique of the Power of Cognition*, Volume One, by Mohammad Ali Ardestani, Tehran, Institute of Islamic Culture and Thought; 2017. Persian.
- Crystal D, *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, 6th, edn., Oxford: Blackwell; 2008.
- Faramarz Gharamaleki A, Bagheri M, [*Critical Application of the Theory of Conceptual Blending in the Reading of "Khazaen Elahi" in Al-Mizan*], *Journal of Quranic Studies and Islamic Culture*, First Year, No. 4, Winter 2017, 123-144. 2017. Persian.
- Fauconnier G, Turner M, *The Way We Think: Conceptual Blending And The Mind's Hidden Complexities*, New York, Basic Books; 2002.
- Grady J, Todd O and Coulson S, *Blending and metaphor*, R. W. Gibbs and G. Steen (eds), *Metaphor in Cognitive Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins, 101–124. 1999.

Shahid Rajaee Teacher Training University- Iran
Ontological Researches
semi-annual scientific journal
ISSN (print): 2345-3761 (online): 2676-4490
Type: Research

Vol.10, No. 20
Autumn 2021 & Winter 2022

پژوهش‌های هستی‌شناختی
دو فصلنامه علمی
نوع مقاله: پژوهشی
سال دهم، شماره ۲۰
پاییز و زمستان ۱۴۰۰
صفحات ۳۷۵-۳۹۷

تحلیل معناشناختی از مفاهیم متافیزیکی: مطالعه موردی ترکیب «امکان خاص» از دو «امکان عام» در پرتو نظریه آمیختگی مفهومی

حمزه نادعلی‌زاده^۱
احد فرامرز قراملکی^۲

چکیده

ترکیب امکان خاص از دو امکان عام از مواضع مشکل در فلسفه اسلامی تلقی شده است. جنبه نخست، تبیین چگونگی ساخت مفهوم امکان خاص و مشکله دوم نتایج حاصل از تبیین‌های ارائه شده است. اشکال اول آنکه اگر امکان خاص از دو امکان عام حاصل شود، قضایای امکانی به دو قضیه تحلیل می‌شوند. اشکال دوم اینکه اگر امکان خاص از امکان عام حاصل شود، به تبع امکان عام، نسبتش با

^۱. دانشجوی دکتری فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه تهران، نویسنده مسئول

hamzahnadali@gmail.com
ghmaleki@ut.ac.ir

^۲. استاد دانشگاه تهران، دانشکده الهیات

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۰۲

تاریخ داوری: ۱۳۹۹/۱۱/۲۹

تاریخ اصلاح: ۱۴۰۰/۰۲/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۲۱

موضوع خود مجازی می‌شود درحالی‌که نسبت امکان خاص به ماهیت، نسبتی حقیقی است. همچنین سلبی بودن معنای امکان خاص سبب می‌شود تا کاربرست امکان در قضایای ممکنه ایجابی با ایراد روبرو شود. در این مقاله با مطالعه‌ای بین‌رشته‌ای و با استفاده از نظریه آمیختگی مفهومی روشن گردید که در ساخت امکان خاص، برخی از مؤلفه‌های معنایی امکان عام به فضای امکان خاص منتقل می‌شود و برخی از مؤلفه‌ها و لوازم به فضای آمیخته فرا افکنده نمی‌شوند. از یکسو آمیختگی مفهومی با ادغام سلب، آن‌ها را به سلب واحد تبدیل می‌کند. از دیگرسو به دلیل کارکرد خاص آمیختگی مفهومی، مجازی بودن نسبت در امکان عام، به امکان خاص منتقل نمی‌شود و بدین ترتیب نسبت امکان خاص به موضوع خویش حقیقی است. با ایجاد معنایی ایجابی در فضای آمیخته امکان خاص، اشکال دیگر - مبنی بر سلبی بودن امکان خاص - نیز مرتفع می‌گردد.

کلمات کلیدی: امکان عام، امکان خاص، آمیختگی مفهومی، معنای نوظهور.

بیان مسئله

ابن سینا در تبیین مفهوم امکان و در اشاره به معانی مختلف آن، تصریح می‌کند که امکان خاص با نقل خاصی از امکان عام نتیجه شده است (ابن سینا، ۲۰۰۵، ج ۱، ص ۲۳۷) و به نحوی ترکیبی از دو امکان عام (در طرف ایجاب و سلب) است. یکی از ویژگی‌های امکان عام این است که وصف طرف مقابل است، لذا به همین دلیل ملاصدرا و سبزواری بر این مطلب تصریح دارند که نسبت دادن امکان عام به طرف موافق به مجاز صورت می‌گیرد (ملاصدرا، ۱۹۸۹، ج ۱، ص ۱۵۰). با کنار هم گذاشتن دو مطلب فوق این اشکال مطرح می‌شود که امکان خاص نیز که لفظی منقول از امکان عام است، استنادی مجازی به موضوع خود داشته و مجازی بودن امکان خاص با ماده قضایا بودن آن منافات دارد. از طرفی اگر بپذیریم که ماهیت حقیقتاً به امکان خاص متصف می‌شود، نباید آن را حاصل دو امکان عام بدانیم، بلکه امکان خاص معنایی مستقل و واحد است (طباطبایی، ۱۹۸۹، ج ۱، ص ۱۵۱). مصباح یزدی اگرچه اتصاف ماهیت به امکان خاص را عرفاً مجازی نمی‌داند لیکن معتقد است از نظر دقیق فلسفی اسناد مذکور مجازی است (مصباح یزدی، ۲۰۰۴، ج ۱، ص ۱۲۸). جوادی آملی اشکال طباطبایی را از این جهت نمی‌پذیرد که امکان خاص - به عنوان یک اصطلاح فلسفی و منطقی - از جمع دو معنای عرفی امکان عام حاصل

نمی‌گردد بلکه «با نظر به لازمه دو معنای عرفی، برای وصفی حقیقی که روح آن به معنایی واحد بازگشت می‌کند، جعل می‌شود» (جوادی آملی، ۲۰۱۱، ج ۲، ص ۴۲۸).

این اختلاف آرا سبب گردیده است که برخی از محققان، یکی از مسائل دشوار مابعدالطبیعه را حلّ معضل ترکیب امکان خاص از دو سلب ضرورت بدانند (عابدی شاهرودی، ۲۰۱۷، ص ۱۳۱-۱۳۰). عابدی شاهرودی خود راهی دیگر را در حلّ این معضل پی می‌گیرد. او معتقد است امکان خاص از دو امکان عام ترکیب نشده است و امکان خاص با یک سلب، دو ضرورت را از میان برمی‌دارد. عابدی شاهرودی تصریح می‌کند که امکان عام به خودی خود در نفس‌الأمر مستقر نمی‌باشد و همیشه در ضمن وجود یا امتناع و یا امکان خاص تحقق دارد، از طرفی سلب ضرورت وجود و سلب ضرورت عدم در کنار هم نفس‌الأمری می‌باشند. بنابراین با لحاظ نفس‌الأمر در امکان خاص بیش از یک سلب وجود ندارد، لذا مجازی بودن نسبت امکان خاص به موضوع خویش مرتفع می‌شود و می‌توان آن را از عقود و عناصر قضایا قلمداد نمود (همان). حال سؤال این است که آیا امکان خاص به‌واقع، ترکیبی صرف از دو امکان عام است؟ اگر این چنین است اشکال مجازی بودن نسبت در امکان خاص چگونه حل می‌شود؟ اگر ترکیبی بودن مفهوم امکان خاص از دو امکان عام را بپذیریم، سلب در امکان خاص متعدد می‌شود یا واحد؟ در این صورت چگونه می‌توان مواد قضایا بودن امکان خاص را توجیه نمود؟ این پرسش‌ها برخی از معضلاتی است که فراروی فیلسوف در زمینه مورد بحث است.

از آنجا که مطالعات معناشناسی، بر نحوه و چگونگی ساخت معنا متمرکز است، بر آن شدیم تا با استفاده از ظرفیت این حوزه، به حل معضل مذکور بپردازیم. توجه به سیر تحول معنایی مفاهیم بعضاً در آثار فلسفی دیده می‌شود. یکی از این مواضع بحث از سیر تکون معنایی قوه است (نک: ابن سینا، ص ۱۷۵) (فصل دوم از مقاله چهارم)؛ ملاصدرا، ۱۳۶۸، ج ۳، ص ۲). طبیعی است که چنین تلاشی نیازمند چارچوب و بهره‌گیری از قواعد خاص و روش‌مند است و بدون آن نمی‌توان به‌درستی به تبیین فرآیند ساخت معنا دست یافت. با رجوع به تاریخ معناشناسی، شاهد خواهیم بود که دست کم سه گستره معناشناسی فلسفی، معناشناسی منطقی و معناشناسی زبانی مورد توجه اندیشمندان بوده است و ضرورت ایجاب می‌کند بین این سه نوع تمایز قائل شویم (صفوی، ۲۰۱۲، ص ۴۲۶).

معناشناسی فلسفی که سابقه‌ای دیرین دارد با هدف تشخیص رابطه عبارت‌های زبان با پدیده‌های جهان خارج و تعیین ارزش صدق هر عبارت و چگونگی تعبیر آن عبارت به هنگام کاربرد زبان صورت می‌گیرد. معناشناسی منطقی به‌عنوان یکی دیگر از حوزه‌های معناشناسی که با عنوان معناشناسی صوری هم از آن یاد می‌شود، به‌دنبال مطالعه معنای عبارت‌های زبانی در چارچوب نظام‌های تحلیل منطقی یا حساب است (Crystal, D, 2008, p 428). معناشناسی زبانی به مجموعه رویکردهایی گفته می‌شود که به‌دنبال مطالعه زبان طبیعی هستند. اما با شکل‌گیری مطالعات شناختی، بررسی زبان وارد دوره جدیدی از حیات خویش شد. زبان‌شناسی شناختی یکی از پنج دانشی است که در ذیل علوم شناختی قرار دارند. «مهم‌ترین وجه تمایز زبان‌شناسی شناختی از دیگر رویکردهای مطالعه زبان این است که فرض می‌کند زبان برخی ویژگی‌های بنیادی و سرشت مشخصه ذهن انسان را بازمی‌تاباند» (Evans and Green, 2006, p 5). از این منظر زبان هم محصول تفکر و هم ابزار تفکر است. معناشناسی شناختی که یکی از شاخه‌های زبان‌شناسی شناختی به حساب می‌آید به مطالعه ساختار مفهومی یا بازنمود دانش در ذهن و مفهوم‌سازی یا شکل‌گیری معنا می‌پردازد. معناشناسی شناختی خود در بردارنده نظریات گوناگون است و نمی‌توان آن را یک چارچوب واحد و منفرد دانست. در این بین، نظریه آمیختگی مفهومی دارای ظرفیت‌های گسترده‌تری نسبت به دیگر نظریات این حوزه است. آمیختگی مفهومی یک عملکرد شناختی فراگیر است و از ساده‌ترین درجات اندیشه تا پیچیده‌ترین مراتب آن را در برمی‌گیرد و در تمام ابعاد زندگی بشر به‌طور ناخودآگاه متبلور می‌شود (Fauconnier & Turner, 2013, p 18). از همین جا علت اهمیت مطالعات معناشناسانه برای فلسفه روشن می‌گردد. فلسفه در تفسیر جهان خارج، راهی جز از طریق مفاهیم ندارد و فیلسوف همواره در حال ساخت مفاهیم جدید و خلق معانی نوظهور است. لذا کشف فرآیند ذهنی خلق معنا، می‌تواند برخی از موانع و اشکالات معناشناسانه پیش روی فلسفه را بردارد؛ از این‌رو در مقاله پیش‌رو، مؤلفان با استفاده از نظریه آمیختگی مفهومی به تحلیل و تبیین یکی از مواضع مهم و اختلافی در فلسفه اسلامی پرداخته‌اند. معضل پیش‌گفته، از مباحث مربوط به الفاظ منقول و مشترک لفظی ناشی می‌شود. مشترک لفظی در منطق به اشتراک لفظ دارای دو معنای عام و خاص است. در اینجا

منظور مشترک لفظی به معنای خاص آن است. در واقع گویی ضابطه محکمی در این باره وجود ندارد و همین مطلب سبب گردیده تا فیلسوفان ما در رابطه با مشترک لفظی یا معنوی بودن مفهوم امکان و منقول بودن امکان خاص از دو معنای امکان عام دچار اختلاف رأی گردند. به نظر می‌رسد در صورتی که با استفاده از الگوهای معناشناسی شناختی فرآیند ساخت مفاهیم تبیین شود، بتوان با اطمینان بیشتری از دیدگاه نهایی در این موارد سخن گفت.

ما در این مقاله ابتدا با استفاده از آمیختگی مفهومی به بررسی نحوه ساخت معنای امکان خاص از دو امکان عام می‌پردازیم و سپس با استفاده از نتایج این تبیین معناشناختی، به نقد برخی از آرای فیلسوفان معاصر خواهیم پرداخت. روشن است که توفیق در بهره‌گیری از دانش معناشناسی شناختی در عرصه فلسفه اسلامی، می‌تواند افق‌های جدیدی را فرا روی آن بگشاید و راه را برای پژوهش‌های نوین باز نماید.

۱ پیشینه پژوهش

با جستجوی انجام شده در بانک‌های اطلاعاتی موجود، هیچ پژوهشی با محوریت کاربست معناشناسی شناختی در تبیین ساخت مفاهیم فلسفی یافت نشد. اگرچه برخی محققان با بهره‌گیری از نظریات این دانش نوین به تحلیل مفاهیم حکمی قرآن پرداخته‌اند (نک: قراملکی، احد و باقری، مهدی، ۲۰۱۷، ص ۱۴۴-۱۲۳؛ نصرتی، شعبان، ۲۰۱۵) لیکن پژوهش حاضر، شاید اولین کار منسجم و جدی جهت بهره‌وری از رویکردهای جدید در تحلیل و تبیین چگونگی ساخت و ایجاد مفاهیم جدید فلسفی، به‌ویژه در فلسفه اسلامی و نقد معناشناختی آرای فیلسوفان مسلمان باشد.

۲ نظریه آمیختگی مفهومی

یکی از شاخه‌های زبان‌شناسی شناختی، معناشناسی شناختی است. زبان‌شناسان شناختی این نکته را مفروض می‌گیرند که شناخت بدون وجود بازنمودهای ذهنی شکل نمی‌گیرد. این بازنمودها نقش واسط و سازنده‌ای در رابطه هستی‌شناختی بین جهان خارج، ذهن و زبان ایفا می‌کنند (افراشی، ۲۰۱۶، ص ۲۶). به بیان ساده‌تر معنا ماهیتی ذهنی دارد و به

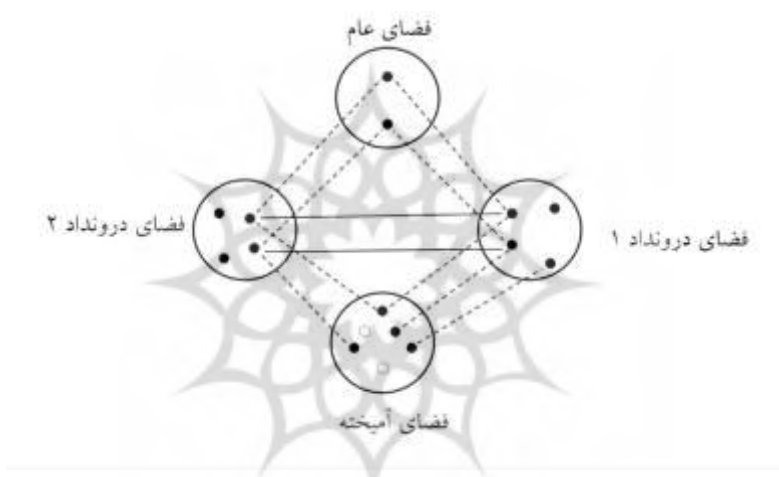
همین دلیل است که معناشناسان شناختی معتقدند که دانش زبانی مستقل از اندیشیدن و شناخت نیست. معناشناسی شناختی، رویکردی واحد نیست، بلکه مجموعه‌ای از الگوهای مختلف است که هر یک با توجه به وجود مبانی مشترک، به دنبال کشف بهترین نوع تبیین از سازوکار ذهن آدمی در خلق معانی نوظهور است. نظریهٔ پیش‌نمونه‌ها و مقولات ذهنی، شبکه‌های شعاعی، استعارهٔ مفهومی، فضاهای ذهنی و آمیختگی مفهومی از الگوهای این رویکرد کلی است. اگرچه هر یک از الگوهای مذکور دارای نقاط قوت و کارکرد خاص خود است، لیکن ناکارآمدی رویکردهای استعارهٔ مفهومی و فضاهای ذهنی در تبیین چگونگی ساخت مفاهیم و معانی نوظهور، سبب گشت تا فوکونیه و ترنر نظریهٔ آمیختگی مفهومی را مطرح سازند (Evans and Green, 2006, p 778). از این منظر، آمیختگی، عملکرد اساسی ذهن انسان است که نقشی پایه‌ای در ساخت معنا ایفا می‌کند و در تمامی عرصه‌های زندگی ما نظیر هنر، علوم تجربی، علوم اجتماعی و علوم رفتاری حضور جدی دارد. فوکونیه و ترنر هر یک در مطالعات خود به این نکته رسیدند که در موارد بسیاری، معانی از ساختاری مشتق می‌شوند که ظاهراً در ساختار مفهومی یا زبانی دروندادهای معنا سازی وجود ندارند (روشن، اردبیلی، ۲۰۱۶، ص ۱۸۲). به بیان واضح‌تر، در معنای نوظهور عناصری وجود دارد که در مبداء اشتقاق آن وجود ندارد و این امر نیازمند تبیین شناختی است؛ یعنی ذهن انسان با کدامین سازوکار، از مفاهیم پیشین، معانی جدید خلق می‌کند و این عمل به چه نحو صورت می‌گیرد؟

فوکونیه و ترنر در پاسخ به این پرسش، ساخت معنا را حاصل ترکیب عناصر مشترک فضاهای ذهنی و تکمیل آن بر مبنای دانش پیشین و بسط و تفصیل آن در ساختاری نوظهور می‌دانند.

فضاهای ذهنی «بسته‌های مفهومی کوچکی هستند که به هنگام فکر کردن و صحبت کردن، برای اهداف مربوط به درک و عمل مشخص ساخته شده‌اند - [به بیان دیگر] آنها مجموعهٔ بسیار جزیی حاوی عناصری هستند که چارچوب‌ها و مدل‌های شناختی آنها را ساخته‌اند» (Fauconnier & Turner, 2013, p 58).

ساده‌ترین شکل آمیختگی مفهومی، از چهار فضای ذهنی ساخته می‌شود که متشکل از دو فضای درونداد (Input space)، فضای عام (Generic space) و فضای آمیخته

(Blended space) است. هر یک از فضاهاى ذهنى داراى مؤلفه‌هائى است. ما در هنگام استفاده از فضاى ذهنى براى ساخت معنایى جدید، حداقل از دو فضاى ذهنى استفاده می‌کنیم که داراى مؤلفه‌هائى مشترک باشند. با برقرارى تناظر بین مؤلفه‌هائى مشترک، آن‌ها را برگزیده و در فضاى عام گرد هم جمع می‌کنیم. از طرفى، برخى از مؤلفه‌هائى خاص از فضاهاى درونداد به فضاى آمیخته منتقل می‌شوند؛ پس از آن با ترکیب مؤلفه‌ها و اضافه کردن مؤلفه یا مؤلفه‌هائى جدید، معنایى نو را در فضاى آمیخته خلق می‌کنیم. الگوی ساده فرآیند آمیختگی در شکل ۱ آمده است.

شکل ۱

یکی از مثال‌هایی که می‌تواند به‌خوبی فرآیند ساخت معنایی جدید در الگوی آمیختگی مفهومی را توضیح دهد این است که در مواجهه با پزشک جراحی که در جراحی تبحر کافی ندارد می‌گوییم: «او یک قصاب است». هنگامی که جراح را قصاب می‌خوانیم، نگرشی منفی را در رابطه با جراح مطرح کرده‌ایم. در این مثال فضای درونداد نخست، فضای مربوط به جراح و لوازم، محل و هدف جراحی و فضای درونداد دوم مربوط به قصاب و لوازم، مکان و محل قصابی است. بین مؤلفه‌های هم‌تراز این دو فضا نداشت برقرار می‌شود و این موارد به فضای عام فرافکنده می‌شوند. از این بین، مؤلفه‌های مورد نظر به فضای آمیخته وارد شده و با توجه با معنای مورد نظر گوینده، کار جراح بر روی بیمار به قصابی تعبیر می‌شود.

اگرچه قصابی در فضای خود کاری ماهرانه و دقیق است، اما قصابی با هدف بهبود صورت نمی‌گیرد، بلکه با هدف شرحه‌شرحه کردن حیوان انجام می‌شود و چون هدف قصابی با هدف جراحی یکی نیست، آمیزه این دو فضا، مفهوم بی‌کفایتی را برای جراح به‌ارمغان می‌آورد. مفهوم بی‌کفایتی در هیچ یک از فضاهای قبل وجود نداشت، بلکه معنایی نوظهور است که حاصل عملکرد خاص ذهن در فضای آمیخته است (Evans and Green, 2006, p 405).

۲.۱ شبکه ادغام و فرآیند ساخت معنا در آمیختگی مفهومی

فرآیند آمیختگی مفهومی بر اساس شبکه ادغام و یکپارچگی مفهومی (Integration networks) توضیح داده می‌شود که دارای چهار نوع مختلف است: شبکه ساده، آینه‌ای، تک‌حوزه‌ای، دوحوزه‌ای.

در شبکه ساده، یکی از فضاهای درون‌داد شامل عناصر تشکیل‌دهنده ترکیب و فضای درون‌داد دیگر، شامل چارچوب ترکیب است (Fauconnier & Turner, 2013, p 60). به عنوان مثال فضای درون‌داد اول شامل چارچوب خانواده است و فضای دوم شامل الیاس و یحیی است. با در نظر گرفتن الیاس به عنوان پدر یحیی، ذهن ما ترکیبی ارائه می‌دهد که برخی از ساختار مربوط به چارچوب خانواده را با الیاس و یحیی ادغام می‌کند. در فضای آمیخته، الیاس پدر یحیی خواهد بود که هر یک نقش‌های مربوط به پدری و فرزندی را پیدا می‌کنند (Ibid, p 120).

در شبکه آینه‌ای، تمامی فضاهای ذهنی (درون‌دادها، عام و آمیخته) دارای یک چارچوب سازماندهی هستند. مثلاً فیلسوفی که نظرات خود را در یک مناظره خیالی با کانت مطرح می‌سازد، در واقع از یک چارچوب واحد برای ایجاد آمیختگی استفاده می‌کند که آن چارچوب، تعمق در یک مسئله فلسفی است. تعمق در مسئله‌ای فلسفی اگرچه در تمام فضاهای ذهنی این شبکه وجود دارد، اما در فضای آمیخته تبدیل به یک مناظره فلسفی می‌شود که بر پایه همان چارچوب کلی، تفصیل یافته است (Ibid, p 123).

شبکه تک‌حوزه‌ای در هر یک از فضاهای درون‌داد خود، دارای یک چارچوب سازماندهی متفاوت است که تنها یکی از این چارچوب‌ها برای ساخت آمیزه استفاده می‌شود (Ibid).

(p 126). به عنوان مثال وقتی می‌گوییم پلانیتینگا تمام مخالفان الهیات را ناک‌اوت کرده است، با اینکه فضای ذهنی پلانیتینگا دارای چارچوب بحث و مناظره علمی است، اما چارچوب فضای ذهنی مسابقه رزمی به فضای آمیخته وارد شده و آن را شکل داده است. در شبکه دوحوزه‌ای، هر یک از فضاهای درونداد دارای چارچوب سازماندهی مختص به خود هستند. فضای آمیخته، بخشی از چارچوب هر دو فضای ذهنی را گرفته و چارچوب جدیدی را شکل می‌دهد. عبارت میزکاربری کامپیوتر دقیقاً از همین الگو بهره برده است. در فضای درونداد اول، یک دفتر کار به همراه پوشه‌ها، مدارک، سطل زباله و ... داریم و در فضای درونداد دوم، دستورات کامپیوتری مانند ذخیره کردن (save)، نمونه‌برداری (copy) و جای‌گذاری (paste) و ... وجود دارد. در فضای آمیخته، ما با استفاده از چارچوب هر دو فضا، چارچوب نوظهوری را می‌سازیم که شامل بخش‌های مهمی از هر دو فضای ذهنی است (Ibid, p 131).

با تأمل در انواع شبکه‌های بالا و توجه به عناصر تشکیل‌دهنده شبکه ادغام، شاید به راحتی بتوان از شبکه‌ای سخن گفت که در آن بیش از دو فضای درونداد وجود دارد و عناصر مختلفی از این فضاها به فضای آمیخته منتقل می‌شوند و حاصل، یک آمیختگی پیچیده است. همچنین می‌توان شبکه‌ای را در نظر گرفت که فضای آمیخته حاصل از دو فضای درونداد، خود به عنوان فضای درونداد آمیزه‌ای دیگر عمل می‌کند و بدین ترتیب یک آمیختگی چندگانه را نتیجه می‌دهد (Ibid, p 279).

۳ تبیین ساخت امکان خاص با استفاده از آمیختگی مفهومی

همان‌طور که بیان شد، در آمیختگی مفهومی حداقل با چهار فضای ذهنی مواجهیم: دو فضای درونداد، فضای عام و فضای آمیخته. اولین فضای ذهنی درونداد، مفهوم امکان عام در طرف ایجاب و دومین فضای ذهنی درونداد، امکان عام در طرف سلب است. برخی از مؤلفه‌های معنایی از این دو فضای ذهنی، با عملیات نگاشت به فضای عام افکنده می‌شوند و برخی دیگر که مختص به هر یک از این فضاها می‌باشند مستقلاً به فضای آمیخته وارد می‌گردند. مجموعه آنچه در فضای عام و فضای آمیخته گرد آمده است با دانش پیشین ما

همراه می‌گردد و مؤلفه‌هایی بر آن افزوده می‌شود. تمام آنچه در فضای آمیخته به‌دست آمده است در هیئت مفهومی جدید و نوظهور رخ می‌نماید.

۳.۱ فضای ذهنی نخست

فضای درونداد اول به امکان عام در جانب ایجاب اختصاص دارد. وقتی گفته می‌شود «این شیء ممکن الوجود است» به این معناست که ممتنع نیست. در واقع لفظ امکان در این کاربست، ضرورت عدم (امتناع) را از شیء مورد نظر سلب می‌کند، اما دربارهٔ اینکه آیا آن شیء ضروری الوجود (واجب) یا ممکن (لا ضروری الوجود و العدم) است اطلاعاتی نمی‌دهد. بنابراین می‌توان این موارد را از مؤلفه‌های معنایی امکان عام در طرف ایجاب قلمداد کرد:

أ. سلب ضرورت

ب. سلب ضرورت عدم (سلب امتناع)

۳.۲ فضای ذهنی دوم

امکان عام در طرف سلب به نفی ضرورت وجود اشاره دارد. مثلاً وقتی گفته می‌شود «انسان ممکن العدم است» در واقع وجوب وجود از انسان سلب شده است، به بیان ساده‌تر مفاد قضیه مذکور این است: «انسان واجب الوجود نیست»؛ حال ممکن است ممتنع باشد یا ممکن به معنای خاص خود. بدین ترتیب مؤلفه‌های معنایی فضای دوم به شرح زیر است:

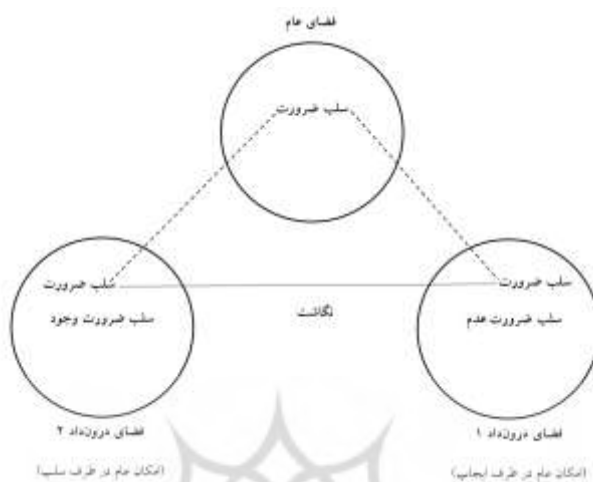
أ. سلب ضرورت

ب. سلب ضرورت وجود (سلب وجوب)

۳.۳ فضای عام

فضای عام حاصل نگاشت بین دو فضای درونداد است؛ بدین ترتیب که مؤلفه‌های معنایی مشترک از دو فضای درونی به فضای عام منتقل می‌شوند. مفهوم متناظر در دو فضای ذهنی امکان عام در طرف ایجاب و سلب، سلب ضرورت است که هر دو به فضای عام افکنده می‌شوند. سلب ضرورت عدم و سلب ضرورت وجود کاملاً در مقابل یکدیگر قرار می‌گیرند و نمی‌توان بین آنها نگاشت برقرار کرد، لذا این مفاهیم را نمی‌توان به فضای

عام منتقل ساخت. بنابراین فضای عام تنها از یک مؤلفه معنایی برخوردار است: سلب ضرورت.

شکل ۲

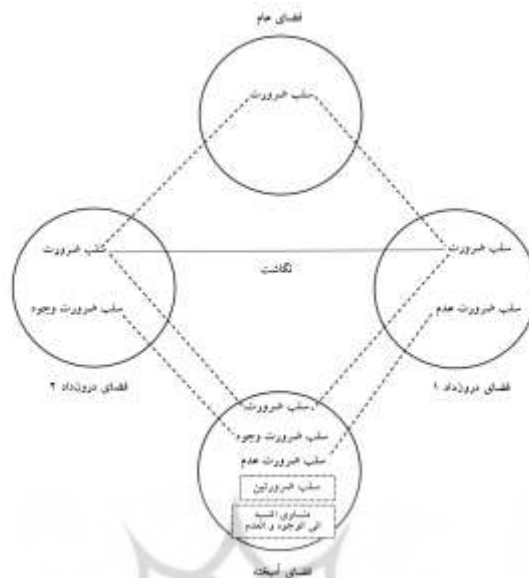
۳.۴ فضای آمیخته

همان‌طور که بیان شد فضای آمیخته عناصر خود را از دو فضای درون‌داد و فضای عام می‌گیرد و با اعمال فشردگی، ترکیب و بسط و در صورت لزوم با اضافه کردن ساختاری جدید، مفهومی نو خلق می‌کند. بدین ترتیب، مؤلفه معنایی سلب ضرورت از فضای عام به فضای آمیخته فراافکنده می‌شود، از طرفی سلب ضرورت عدم از فضای درون‌داد نخست و سلب ضرورت وجود از فضای درون‌داد دوم به فضای آمیخته وارد می‌شوند. در این مرحله ذهن به فشردگی و ترکیب این مؤلفه‌ها اقدام می‌کند بدین نحو که از ادغام دو سلب ضرورت وجود و سلب ضرورت عدم، یک سلب دوطرفه می‌سازد و دوگانگی سلب را به یگانگی سلب - لیکن سلب دوحیثیتی - مبدل می‌کند. اینجاست که مفهومی جدید با معنا و ساختاری جدید خلق می‌شود: سلب ضرورتین.

یکی از فعالیت‌های مهم در فرایند آمیختگی، «فراافکنی انتخابی» است، یعنی ذهن ما هوشمندانه بین مؤلفه‌ها، لوازم معنایی و ساختار فضاهای درون‌داد دست به انتخاب می‌زند و متناسب با معنای مورد نظر (معنای نهایی) از تمامی امکانات موجود در فضاهای ذهنی

بهره می‌برد. فرافکنی انتخابی سبب می‌گردد ساختار فضای آمیخته عینا همان ساختار فضای درونداد نباشد؛ اگرچه همان‌طور که اشاره شد، خالق معنا می‌تواند متناسب با نیاز خود از ساختار یکی از دروندادها یا هر دو بهره بگیرد و یا از اساس، ساختاری نوین پی افکند. بدین ترتیب با ادغام دو سلب ضرورت و تبدیل آن به سلب واحد، قید سلب ضرورت از طرف مقابل خودبخود از بین می‌رود و به تبع این تحلیل، مجازی بودن نسبت امکان عام به موضوع خود، در امکان خاص مشاهده نمی‌شود.

از دیگر سو نفی ضرورت ذاتی (سلب ضرورتین) و امکان وجود و عدم سبب می‌شود ذهن خلاق، معنایی دیگر به چارچوب امکان خاص اضافه نماید. این معنای جدید که حاصل فرآیند بسط (Elaboration) است، برخلاف معنای سلبی، معنایی ایجابی است. در واقع در فرآیند آمیختگی امکان خاص، ما با دو مؤلفه معنایی جدید مواجه می‌شویم: مؤلفه‌ای سلبی و مؤلفه‌ای ایجابی؛ این همان صورت معمایی حاصل از آمیختگی است. اینکه برخی فلاسفه ممکن را *متساوی النسبه الی الوجود و العدم* دانسته‌اند (سهروردی، ۲۰۱۷، ص ۴۵۹؛ زنوزی، ۱۹۹۹، ج ۳، ص ۳۰۵) دقیقاً به همین نکته اشاره دارد. معنای متساوی النسبه در امکان خاص را هیچ‌گاه نمی‌توان معنایی سلبی قلمداد کرد؛ وجه تمایز دو مؤلفه در این است که وقتی از تساوی نسبت موضوع با وجود و عدم سخن می‌گوییم، گویی معنایی عام از قوه وجود موضوع را در نظر داریم. به بیان دیگر، موضوع، توان وجودیافتن را دارد و الا هیچ‌گاه متلبس به وجود نمی‌گردد. از همین‌روست که معنای ایجابی متساوی النسبه بودن امکان خاص، با معنای سلبی آن یعنی سلب ضرورتین، تمایز دارد.

شکل ۳

۴ بررسی انتقادی ساخت امکان خاص از دو امکان عام

همانطور که دیدیم مفهوم امکان خاص با فرآیندی شناختی از دو فضای درونداد بدست آمده است. این مفهوم با اینکه برخی از مؤلفه‌های معنایی هر دو فضا را در خود جمع کرده است، لیکن برخی دیگر از مؤلفه‌ها و لوازم را نیز پذیرا نبوده و همین مطلب زمینه را جهت ایجاد معنایی نو پدید آورده است. در ادامه ضمن اشاره به چگونگی نوظهور بودن امکان خاص، به بررسی سه اشکال مطرح در این بحث که قبلاً بدان اشاره شد می‌پردازیم.

۱) هر یک از مفاهیم امکان عام (در طرف ایجاب و سلب) در حقیقت وصف موضوع خویش نیستند، بلکه وصف طرف مقابل خود می‌باشند. وقتی می‌گوییم: الف ممکن است، یعنی امتناع الف محال است؛ در حقیقت قضیه بدین شکل بوده است: امتناع الف غیرممکن (ممتنع) است. همچنین وقتی می‌گوییم: ب ممکن نیست، یعنی ضرورت وجود ب غیرممکن است. اما امکان خاص، با سلب ضرورتین، وصف حقیقی خود موضوع است نه وصف به حال متعلق موضوع. با اتصاف الف به امکان خاص، سلب دو ضرورت به خود الف نسبت داده می‌شود نه مقابل آن؛ لذا اشکال طباطبایی وارد نیست. وی بر آن بود که از آنجا که طبق بیان ملاصدرا و دیگر حکما، امکان خاص از ترکیب امکان عام حاصل گشته

است و نسبت امکان عام به موضوع خود، نسبتی مجازی است، بنابراین نسبت امکان خاص به موضوع خویش نیز مجازی خواهد بود. بنابراین نمی‌توان امکان خاص را به‌مانند امکان عام از مواد قضایا شمرد. درحالی‌که چنین نیست و ماهیت حقیقتاً متصف به امکان خاص می‌شود، لذا امکان خاص مفهومی مستقل بوده و معنایی واحد خواهد داشت و از مجموع دو امکان به‌دست نیامده است. با تبیینی که با استفاده از الگوی آمیختگی مفهومی داده شد، روشن گردید که در تمامی ویژگی‌ها از فضاهای درونداد به فضای عام و آمیخته وارد نمی‌شود و ذهن ما با استفاده از ترکیب و ادغام و فشرده‌سازی، مؤلفه‌های منتخب را در قالب مفهومی جدید و مستقل ارائه می‌کند. بنابراین نقد طباطبایی و به‌تبع ایشان مصباح یزدی وارد نخواهد بود؛ زیرا اگرچه نسبت امکان عام به موضوعش مجازی است، لیکن مجازی بودن به ساختار خود امکان عام مربوط می‌شود و این ساختار، امکان ورود به فضای امکان خاص را ندارد. لذا ساخت امکان خاص از دو امکان عام نمی‌تواند محل اشکال واقع شود.

۲) همان‌طور که بیان شد، امکان خاص، معنایی مرکب ندارد. توضیح مطلب آنکه اگرچه ضرورت وجود و ضرورت عدم دو معنای مقابل هستند و امکان جمع ندارند و از طرفی با حضور سلب ضرورت عدم و سلب ضرورت وجود در فضای آمیخته، گمان تعدد سلب در امکان خاص شدت می‌یابد، لیکن سلب آن دو - نه در واقعیت بلکه در فضای ذهن - هم ممکن است و هم غیرمتعدد. سلب ضرورتین که معنای فشرده دو سلب مذکور است، درحقیقت از یک واقعیت سرچشمه می‌گیرد و آن عدم‌الاقتضاء بودن ماهیت است. فقدان اقتضا، حقیقتی یک‌پارچه و بسیط است و نمی‌توان برای آن در نظر به ذات، حیثیات مختلفی در نظر گرفت. این فقدان ذاتی بسیط، به خالی بودن ذات ماهیت از هرگونه ضرورت متقابل اشاره دارد و لذا سلب ضرورت متقابلین امری مرکب نیست. بدین ترتیب اشکال دیگر که مبتنی بر تعدد سلب در امکان خاص و در نتیجه عنصرنبودن امکان برای قضایای ممکنه مطرح شده است پاسخ داده می‌شود. طباطبایی معتقد است سلب هرچیز، نقیض آن است لذا سلب وجود و سلب عدم دو امر متباین خواهند بود (حتی اگر جهت وحدت حقیقی داشته باشند) و دو متباین، دو نقیض دارند نه یکی؛ چراکه نقیض هرکدام رفع آن است نه رفع دیگری. بنابراین نمی‌توان با یک سلب، ضرورت وجود و ضرورت عدم

را سلب کرد (طباطبایی، ۲۰۰۹، ج ۲، ص ۶۰). همانطور که بیان شد، امکان خاص ترکیبی از دو سلب نیست که اشکال بالا لازم بیاید، زیرا مفهوم امکان خاص با یکی از سلوب وجود یا عدم، حاصل نمی‌شود بلکه سلب باید به‌طور هم‌زمان و با یک جهت حقیقی به متقابلین برخورد کند. به بیان دیگر، ما در امکان خاص، سلب وجود و سلب عدم نداریم، بلکه در حقیقت با سلب وجود و عدم مواجهیم و این معنا غیر از دوگانه سلب وجود و سلب عدم است.

۳) سومین ویژگی که نشان از نوظهور بودن فضای ذهنی امکان خاص دارد معنای ایجابی آن است. اشکال از آنجا ناشی می‌گردد که امکان خاص را مفهومی سلبی دانسته‌اند. معنای سلبی نیز نمی‌تواند موصوف یا صفت برای امر وجودی باشد. این امر سبب می‌گردد که در قضایای ممکنه سلبی - برخلاف قضایای ضروری و قضایای ممکنه سلبی - با مشکل روبرو شویم. در قضایای ضروری، امکان وصف نسبت نیست و در قضایای ممکنه سلبی نیز اساساً نسبی وجود ندارد تا امکان وصف آن باشد؛ اما در قضایای ممکنه ایجابی، امکان وصف نسبت است و دقیقاً در همین موضع اشکال رخ می‌نماید؛ چراکه نسبت ایجابی است و امکان خاص وصفی سلبی و روشن است که وصف سلبی نمی‌تواند عارض نسبتی وجودی شود (جوادی آملی، ۲۰۱۱، ج ۲، ص ۵۸۸). با توجه به آنچه در تبیین فرآیند ساخت معنای امکان خاص براساس الگوی آمیختگی بیان شد، با بسط معنای سلبی (سلب ضرورتین) به معنایی ایجابی - یعنی متساوی النسبه الی الوجود و العدم - اشکال فوق رفع می‌شود. در مثال «انسان نویسنده است به امکان خاص» معنای امکان خاص را می‌توان بر اساس متساوی النسبه بودن انسان به نویسندگی و عدم آن فهم کرد و بدین ترتیب راه را بر اشکال فوق مسدود ساخت.

۵ نتیجه‌گیری

ساخت معنای امکان خاص از امکان عام با استفاده از الگوی شناختی شبکه آمیختگی، ما را به این نکته بدیع رهنمون ساخت که اگرچه برخی از مؤلفه‌های معنایی امکان عام در امکان خاص حضور دارد، لیکن ضرورتی در عینیت تمامی مؤلفه‌ها و لوازم معنایی این دو امکان وجود ندارد. این پژوهش نشان داد که فرافکنی انتخابی به‌عنوان یکی از ویژگی‌های

فرایند آمیختگی، سبب می‌گردد تا دو سلب ضرورت از دو فضای ذهنی، به فضای عام منتقل گشته و از آن طریق به فضای آمیخته افکنده شود. بدین نحو با ترکیب و ادغام دو سلب ضرورت از جانب مخالف، معنای سلب ضرورتین حاصل می‌شود و تعدد سلوب با فرآیند ادغام تبدیل به سلب واحد می‌شود. فضای آمیخته، ضمن دریافت مؤلفه‌های مشترک فضاهای درونداد، بخشی از چارچوب دو فضای ذهنی را نیز به عاریت می‌گیرد و با فرایندی خلاقانه، ساختاری جدید خلق می‌کند. این ساختار برخلاف دو امکان عام، از اشکال مجازی بودن انتساب به موضوع مبراست. در فعالیت شناختی دیگر، معنای امکان خاص به متساوی النسبه الی الوجود و العدم بسط داده می‌شود؛ لذا امکان خاص هم به صورت سلبی و هم به صورت ایجابی در قضایا مورد استفاده قرار می‌گیرد. با این تحلیل معناشناختی، اشکالات ناشی قول به تعدد سلب در امکان خاص، مجازی بودن نسبت امکان عام و تسری آن به امکان خاص و همچنین اشکال ناشی از سلبی بودن معنای امکان خاص پاسخ داده می‌شود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله از آنجا که حاصل رساله دکتری نویسنده مسئول - حمزه نادعلی‌زاده - است توسط ایشان نگاشته شد و طی جلساتی استاد ارجمند دکتر قراملکی - که هدایت رساله را بر عهده دارند - موارد مهمی از جمله چارچوب مقاله، اضافه و حذف برخی مطالب و اشکالاتی نگارشی را گوشزد فرمودند که صورت نهایی مقاله حاصل ارشادات ایشان می‌باشد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل رساله دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی تحت عنوان «بررسی انتقادی فرآخته ملاصدرا در گذار از امکان ماهوی به امکان ففوری در پرتو نظریه آمیختگی مفهومی» است. لذا لازم می‌دانم از زحمات استاد ارجمند جناب آقای دکتر احد فرامرز قراملکی کمال سپاس را داشته باشم.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع و مأخذ

- Abedi Shahroudi A, *Critique of the Power of Cognition*, Volume One, by Mohammad Ali Ardestani, Tehran, Institute of Islamic Culture and Thought; 2017. Persian.
- Afrashi A, *Introducing Cognitive Semantics*, Tehran, Institute of Humanities and Cultural Studies; 2016. Persian.
- Crystal D, *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, 6th, edn., Oxford: Blackwell; 2008.
- Faramarz Gharamaleki A, Bagheri M, [*Critical Application of the Theory of Conceptual Blending in the Reading of "Khazaen Elahi" in Al-Mizan*], *Journal of Quranic Studies and Islamic Culture*, First Year, No. 4, Winter 2017, 123-144. 2017. Persian.
- Fauconnier G, Turner M, *The Way We Think: Conceptual Blending And The Mind's Hidden Complexities*, New York, Basic Books; 2002.
- Grady J, Todd O and Coulson S, *Blending and metaphor*, R. W. Gibbs and G. Steen (eds), *Metaphor in Cognitive Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins, 101–124. 1999.
- Helli H, *Al-Jawhar Al-Nadhid*, correction and suspension: Bidarfar M, Qom, Bidar Publications; 2013. Arabic.
- Ibn Sina, *Al_Esharat va Al-Tanbihat*, 3 volumes, vol. 1, research: Faizi K, Qom, Matboate Dini; 2005. Arabic.
- , *Elahiat Al-Shefa*, correction: Hassanzadeh H, Qom, Daftare Tabliqat; 1997. Arabic.
- Javadi Amoli A, *Rahiq'e Makhtoum*, 20 volumes, vol. 2, Qom, Esraa.; 2011. Persian.
- Mesbah Yazdi M, *Interpretation of al-Asfar al-Arba'a*, part two of the first volume, Qom, Imam Khomeini Educational and Research Institute Publishing Center; 2004. Persian.
- Mulla Sadra, *Al- Hekmat Al- Motaaliyeh Fi Al- Asfar Al- Aghliyeh Al- Arbaei*, 9 volumes, vols. 1 and 3, Qom, Mustafawi Library; 1989. Arabic.
- Nosrati S, *Cognitive Semantics of the Concept of Heart in the Qur'an*, PhD Thesis, Quran and Hadith University; 2015. Persian.
- Roshan B, Ardabili L, *Introduction to Cognitive Semantics*, Tehran, Alam Publishing; 2016. Persian.
- Safavi K, *Scattered Writings (Book One: Semantics)*, Tehran, Scientific Publications; 2012. Persian.
- Suhrawardi, *Kitab al-Lamahat fi al-Haqaiq* (from the collection of Suhrawardi, vol. 4), research and correction: Maleki M, Tehran, Institute of Humanities and Cultural Studies; 2017. Arabic.

Tabatabai M, *Islamic Studies*, 2 volumes, vol. 2, Qom, Boostane Ketab; 2009. Persian.

Vyvyan E, Green M, *Cognitive Linguistics An Introduction*, England, Edinburgh University Press; 2006.

Zanozi A, *Majmoe mosannafat e Agha Ali Modarres Tehrani*, editor: Kadivar, Mohsen, 3 volumes, vol. 3, Tehran, Ettela'at; 1999. Arabic.

معرفی نویسندگان

حمزه نادعلی‌زاده دانشجوی مقطع دکتری فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه تهران است. او مقطع کارشناسی را در رشته پژوهشگری علوم اجتماعی در دانشگاه تهران گذراند (۱۳۸۹). کارشناسی ارشد را در رشته فلسفه و کلام اسلامی در دانشگاه طباطبایی به اتمام رساند. (۱۳۹۲) سپس به مدت ۲ سال در مقطع

دکتری فلسفه و کلام اسلامی در دانشگاه آزاد تهران مرکز تا پایان آزمون جامع تحصیل کرد و مجدداً با شرکت در آزمون دکتری در سال ۱۳۹۵ در همین رشته و در دانشگاه تهران پذیرفته شد. همچنین وی سابقه ۱۲ سال تدریس در آموزش و پرورش و ۲ سال تدریس در دانشگاه‌های آل طه و علوم و فنون قرآن کریم را داراست.

Nadalizadeh, H. Phd Candidate, Philosophy, Tehran University, Tehran, Iran

✉ nadalizadeh_hamz@ut.ac.ir

احمد فرامرز قراملکی مشاور اخلاقی سازمان‌ها و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران با درجه استادی است. او در سال ۱۳۶۴ کارشناسی، ۱۳۶۸ کارشناسی ارشد و در سال ۱۳۷۳ دکتری فلسفه و کلام اسلامی را در دانشگاه تهران به پایان برد. دکتر قراملکی در سال ۱۳۷۳ به عنوان استادیار دانشگاه تهران استخدام شد و در سال ۱۳۸۱ دانشیار و در سال ۱۳۸۵ استاد دانشگاه تهران شد.

فرامرز قراملکی در منطق علاوه بر تألیف کتاب آموزشی و نیز جستار در میراث منطق دانان مسلمان، چهار اثر تاریخی را با همکاری دانشجویانش تصحیح کرده‌است: الملخص، نقدالاصول، تحفه السلاطین و پارادوکس دروغگو. همچنین در دین پژوهشی، هندسه

معرفتی کلام جدید، مبانی کلامی دعوت انبیاء، شرح نبوت تجرید الاعتقاد، استاد مطهری و کلام جدید، روش‌شناسی مطالعات دینی، اصول و فنون پژوهش در دین پژوهی را منتشر کرده‌است. او تاکنون ده‌ها کارگاه آموزشی و مشاوره‌ای در ترویج اخلاق حرفه‌ای برگزار کرده‌است.

شمار مقالات علمی - پژوهشی قراملکی به بیش از ۲۰۰ مقاله می‌رسد. همچنین ایشان هدایت بیش از ۶۰ پایان‌نامه و رساله را برعهده داشته‌است.

Faramarz Gharamaleki, A. Professor, Philosophy, Tehran University, Tehran, Iran

✉ ghmaleki@ut.ac.ir

How to cite this paper:

Hamzeh Nadalizadeh, Ahad Faramarz Gharamolki (2022). Semantic Analysis of Metaphysical Concepts: A Case Study of the Combination of "Specific Possibility" with Double "General Possibility" in the Light of the Theory of Conceptual Composition. *Journal of Ontological Researches*, 10(20), 375-397. Persian.

DOR: 20.1001.1.23453761.1400.10.20.1.9

DOI: 10.22061/orj.2022.1645

URL: https://orj.sru.ac.ir/article_1645.html

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to SRU Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit

<https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>.

پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی